

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a ap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Szózat a nemzethez.

Pécs, 1898. december 21.

Az országos függetlenségi pártnak *Kosuth* Ferenc által szerkesztett s a párt összes tagjai által aláírt kiáltványát bő kivonatban a következőkben közöljük:

Polgártársak!

Az ország alkotmánya veszélyben van; már régóta viseli az alkotmányosság álarcaát az önkény; most pedig bevallott ténynyé vált az összeesküvés az alkotmány ellen.

Ujoncokat szedni és adót behajtani készül a kormány, a nélkül, hogy erre fölhatalmazást nyerne az országgyűléstől; bár jól tudja, hogy ilyen körülmények közt minden polgárnak joga van az adófizetést megtagadni és tudja azt is, hogy a törvények értelmében súlyos felelősség terheli azt a kormányt, mely fölhatalmazás nélkül adót és ujoncokat szed.

Ép azért, mert jól tudja ezt a kormány, igyekszik büntetlenségét biztosítani magának azzal, hogy írásban kötötte le a többség tagjait arra, miszerint az alkotmány sértéssel járó felelősségtől előre is fölmentessék.

Ezzel a ténynyel a szándékolt alkotmány sértést előre is fokozza, mert lerombolja az alkotmányos kormányforma főföltételeit azzal, hogy a párfegyelem fegyverével támadja meg az országgyűlési képviselők függetlenségét; kijátszsa a kormány fe-

lelősségének elvét; megkerüli az országgyűlés jogait s ezeket egy pártkör határozataival bilincseli le; és erre a pártkörre támaszkodik azért, hogy magának jogot kovácsoljon az alkotmányellenes kormányozhatásra.

A kormány tehát egy oly előzményt teremtett, melyre mindenkor hivatkozhatik bármely jövődöbéli erőszakos kormány; és az adott példát követve, esetleg elkobozhatja büntetlenül az ország minden jogát, minden szabadságát, még pedig a parlamentáris kormányforma látszata alatt.

Polgártársak! Mindaz, ami történik, fényesen igazolja harminc éven át folytatott küzdelmünket.

Mennél több év telik el a kiegyezés óta és mennél tovább tart annak a pártnak az uralma, melyet a kiegyezés emelt a hatalom polcára, annál több jogot veszít el az ország abból a kevésből is, ami még fennmaradt és annál merészebb kézzel nyúlnak az egymást követő kormányok azokhoz a korlátokhoz, melyek minden szabad országban azért állítottak föl, hogy a hatalom túlterjeszkedése és túlkapása fékezhető legyen.

Most már oda jutottunk, hogy minden egyes törvényt, legyen az sarkalatos, vagy alkalmi, a legkisebb habozás nélkül félreteszi a kormány, egyszerűen mellőzi, vagy egyenesen megsérti, úgy, amint jobbnak látja, azonnal, mihelyt vagy a kor-

mányzás perenyi kényelmét zavarja, vagy a harminc év óta tartó hatalmi élvezettől enervált és fékteleenné lett többség vágyait, terveit zavarja vagy pedig korlátozza.

A törvény szentségének fogalma semmivé lett, a többség akarata minden és ha a kisebbség törvényt merészel védeni, azzal vádoltatik, hogy akaratát a többség akarata fölé emeli és ellentállásával alkotmány sértésbe kergeti a többséget, amely nem hajolhat meg a kisebbség akarata előtt.

De ne ámitsa senki a nemzetet! Nem a kisebbség akarata igyekszünk mi a többség akarata fölé emelni, hanem a törvény akarata, a törvény szentségét, mely előtt meg kell hajolni nemcsak a többségnek, de magának a koronának is, mert a törvényeket szentesítette és így ezeket megtartani és megtartatni kötelezve van.

A törvények szentségét nemcsak egy országgyűlési kisebbségnek van joga megvédeni, de minden egyes polgárnak is megvan ez a joga, sőt megvan ez a kötelessége, mert egy ország alkotmánya csak akkor lehet biztos, ha minden egyes polgárban a törvény hű és elszánt őre talál.

Igy örködjünk most mi az országgyűlésen és ezzel a legvilágosabb kötelességünket teljesítjük.

Ellentállásunk nem ad a kormánynak jogot arra, hogy az alkotmány megtámadtassék azért, mert állítólag lehetlenné tétetik az államháztartás folytonossága.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Fehér éjszakák.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Fehér minden, az ég, a föld, — minden. A levegőben is mintha valami fehér, finom párázat lebegne. Ez az ártatlan, tiszta szín beszűrődik jégvirágos ablakomon ide az én kicsi magányos szobámba s úgy érzem, hogy valami jóleső, csendes megnyugvás tölti el lelkemet.

Mintha könnyebben érezném magam, mintha nem fájna annyira ez a sorvadó, beteg test.

Felkelek. Roskadozó, téveteg lépésekkel oda vánszorgok az ablakhoz. Sokáig nézem ablakomon azokat a fantasztikus jégvirágokat. Mintha virágos kertben volnék.

Itt egy gyöngyvirág, amott egy ibolya, majd mintha sok-sok fehér margitvirágot látnék. Olyan szépek. Ezek az én virágaim. Úgy szerettem mindig ezt a sokszírmu fehér virágot. És most, hogy már nem nyílnak, örülök annak is, ha itt az ablakomon láthatom.

Valami belső sugallat folytán végig simitom kezeimmel ablakomat. Juj, olyan hideg! Úgy fázom ez érintéstől. Virágot akartam szaktítani, — de megfagytak.

A lelkem is mintha fáznék, dideregne. Pedig ott is nyílik egy virág, egy olyan szép, fehér, illatos virág, — a szerelem virága.

Óh ha ez is megfagyna, kihülne! . . .

Ostoba, banális beszéd! De ne nevesetek ki! Nem tehetek róla. Nagyon beteg vagyok. Fáj a testem minden parányi része. És úgy érzem, hogy fáj a lelkem is, a szívem, az agyam. És ilyenkor éjszaka idején, mikor magam vagyok, megszáll valami kétségbeesett, borongós hangulat s örült, eszeveszett gondolatok kóvályognak agyamban.

Megfagyott, kihült virágok — fehér éjszakában! . . .

Hull a hó, a fehér csillogó hó. Bevonja a földet, körülöleli a kopasz faágakat. Úgy tetszik ez nekem.

Úgy látom, mintha új világ ébredne körülöttem. Szép színes, fehér világ.

A fák, a bokrok telve sok-sok fehér virággal.

És úgy el tudom nézni, mikor az a sok apró, fehér hópehely szállingózik ott a levegőben. Mintha az ég angyalai meg akarnák tisztítani ezt a vén földet minden piszoktól, minden mocsoktól.

Úgy kívánkozom ki, oda a fehér hóba. Oly jól esnek a hideg az én forró, lázas testemnek.

Csak mindig így maradna minden, ilyen fehéren, ilyen tisztán . . .

Emberek mennek el ablakom előtt. Énekelnek. De olyan csunya, bántó a hang, mely hozzám behat.

Utánuk nézek s látom, hogy nyomukban elolvadt a tiszta, fehér hó s nagy, sáros folatok támadtak. Úgy fáj ez a látnom.

Újra megszállja a lelkemet valami bántó, borongós hangulat. Zűravaros, homályos gondolatok kavarnak agyamban. Csak azokat a sáros, piszkos nyomokat látom ott a fehér havon s elgondolom, hogy ennek is az emberek voltak okai.

Mintha annak úgy kellene lenni, hogy a hova az ember lép, ott vége már az ártatlanságnak, mintha az ember nyomában csak piszok, sár maradhatna hátra! . . .

Fázom erre a gondolatra és intem azokat a csillogó, fehér pihéket. Miért nem maradnak ott fenn, hol tisztán, fehéren maradhatnának? Miért szállnak ide le, hol csak piszok, sár vár rájuk, — hol vége a szép fehér színnek, az ártatlanságnak. És csak hull a hó, a szép, fehér, tiszta hó!

Fázósan, dideregve fekszem fehér nyoszolyámon, éles szél sivit, jajgat ott künn. Forgó táncot jár minden. Legalább én úgy látom, mintha minden keringene örült sebességgel.

Mi tudjuk azt, hogy az államháztartás gépezete nem állhat meg, ép ezért kinyilatkoztattuk, hogy minden oly kormány, melyhez nem tapad a törvénysértések egész láncolata, elnyerhetné kellő időben a meghatalmazást, mert oly kormány ellen, a mely saját elveit a törvények keretén belül s ezekhez alkalmazkodva igyekeznek érvényesíteni, — nem lenne alkotmányos jogunk más fegyverekkel küzdeni, mint azokkal, a melyeket harminc év óta használtunk, amely hosszú idő alatt egyszer sem akadályoztuk meg sem a fölhatalmazást, sem az ugynevezett kiegyezést a vám- és kereskedelem s a bankügyben, de azért mindig kifejtettük elveinket, érvekkel támogattuk igazunkat s a törvényszabta határidő előtt mindig eltűrtük azt, hogy az elvek mérkőzésében a szavazás döntsön.

Egész multunk biztosítja, hogy ilyen irányban fognánk eljárni most is, ha a többség akarata törvényes alakban s a törvények megszegése nélkül érvényesíttetnék.

De épen az a tény, hogy már oda jutottunk, hogy nem többé a törvényeket a többség akarata ellen, hanem a többség akaratát a törvények ellen igyekszik a kormány keresztülrészakolni, épen ez a tény mutatja, hogy nagyon messzire siklott már le az ország az 1867-iki alapon fekvő kormányzás lejtőjén.

Nem is lehetett ez másképp! mert a jogfeladásra épített rendszer csakis jogfeladást szülhet; ahol nem szentek a nemzetnek természetes jogai, még oly jogok sem, melyeket a legsarkalatosabb régi és újabb törvények biztosítottak, ott nem lehetnek szentek a kisebb fontosságú törvények sem.

Hu ábrándnak bizonyul az, hogy a törvény megvédi a jogot, ha a törvény végrehajtóiban megszűnik a tisztelet és a nemzetben nincs meg az ellentállási erő! Ilyen helyzetben a törvény holt betűvé

lesz és a törvények kevés védelmezőit a rend és csend jogtalan megzavarásával vádolják.

Az történik hazánkban most.

Megmértetett az 1867-es törvények értéke és kicsinynek találtatott, mihelyt alkalom lett volna oly részüket érvényesíteni, a melyek a nemzet jogait védik.

Üres betűvé zsugorodott ez az érték, melyet szétszór az erőszak s az önzés szövetkezése.

Ide jutottunk polgártársaink! Itt állunk a törvényeknek és a jogoknak romjain!

Már a mult télen küzdöttünk az ellen, hogy a kormány kiragadta a nemzet kezéből a közgazdasági függetlenség megérett gyümölcsét és meghátráltatta a gondviselés-szerű alkalom érvényesülését békés eszközökkel, rázkódtatás nélkül nyerhetni el anyagi függetlenségünket.

Azonban a mult télen oly törvényjavaslattal állott elő a kormány, melyet úgy adott elő, hogy az ország jogának és törvényeinek érvényesülése csak rövid halasztást szenved, melyet szükséges megadni a békés megoldás érdekében.

De a törvény végrehajtásának elhalasztásából a törvény lábaltiprása lett; most már inkább az ország alkotmányát teszi tönkre az országgyűlés többsége, mintsem hogy a törvényt végrehajtaná és meghajolna az istenitélet előtt, mely váratlanul nyújtotta a sovárgó nemzet felé a hazának anyagi függetlenségét, a magyar nép jó létének biztosítékát. Polgártársak! A függetlenségi és 48-as párt nem tűri el a törvénysértést, nem mond le elveiről, nem ejti el az ország sarkalatos jogait.

Oda kiáltjuk a törvénytíró kormánynak, hogy eddig és ne tovább!

Nem kockáztatjuk az államháztartás folytonosságát, mert nyitva van az ut, a melyen ez azonnal biztosítható. Térjen

A szél felkapja a havat s ragadja magával, ki tudja merre, ki tudja hová?

Tán az ég angyalai megbánták, hogy ily szép mezbe öltöztették ezt a vén legényt s most sietnének megfosztani tőle, mielőtt bepiszkítaná!

Ugy-ugy csak el ezzel a nagy fehérséggel. Legalább nem fáj majd ugy a válás ettől a földtől, ha újra olyan szürke, sáros lesz. Tán nem érzem annyira, hogy mennyire fáj a lelkem, a testem, ha eltűnnek majd ezek a hosszú, sejtelmes fehér éjszakák? Tán nem támadnak agyamban olyan metsző, fájdalmas gondolatok hideg, megfagyott virágokról. Nem érzem tán majd annyira, hogy mennyire megtépték, megszakgatták az én lelkem virágát is? Pedig ugy ápoltam, ugy becézgettem. Fehér volt e virág, mint a frissen esett hó. De hozzányultak az emberek, durva kézzel, kiméletlenül s a szép virág, a fehér virág fonyadni kezdett.

Piszkos, sáros nyomok a tiszta, csillogó havon.

Tavaszbredése, virág fakadása! Erről álmodik a lelkem, hosszú, fehér éjszakában. Színes virágokat látok. Pedig álom az egész. Csak a hosszú éjszaka fásztott ki, ez a nagy fehérség szállta meg a lelkem.

Az elmulás, a vég közeledését érzem.

Tekintetem ott pihen az ablakon. Hoszsú, fehér csikok folynak alá az üvegtáblakon. Hiába keresem már azokat a fantasztikusan

szép jégvirágokat. Eltűntek, elmúltak. Csak az a néhány aláfolyó vízcsepp maradt utánuk, mely odaszárad az ablakra s lesz belőle szenny, piszok.

Miért is van ez így? Miért kell elhervadni a virágnak, elsárgulni a levélnek? Miért száll el a hó, miért tűnik el az a sok szép jégvirág s miért marad utánuk csak sár, csak piszok?

Mulnak, tovatűnnek azok a hangulatos, fehér éjszakák. Visszasirom őket, mert ugy szerettem. Hisz akkor szép, tiszta volt minden. S olyan jól esik az én lelkemnek, ha látom, hogy még van ártatlanság, tisztaság is itt a földön . . .

De vége! Elmúlt s olyan rövid volt. Ujra szürke minden.

Lázás agyamban homályos gondolatok kavarnak s ugy eltépelődöm azon, miért multak el oly hamar azok a szép fehér éjszakák; miért van itt a földön több piszok és sár, — mint tiszta, csillogó fehérség! . . .

Ne nevéssenek ki! Beteg vagyok. Lázás, beteg lelkem ostoba szülőttei e képek. De nekem jól esnek, ugy elvagyok velük, mintha virágok volnának, ugy elbecézgettem mindnyájukat. Egy sem sokáig virítanak. Elmulnak, elhervadnak — eltűnnek, mint azok a megfagyott, kihült jégvirágok — a hosszú, fehér éjszakákban . . .

Deér.

vissza a hatalom a törvénytisztelet útjára, üljön a kormány székébe a jog és az igazság tisztelete; jöjjön egy más kormány, mely a többség elveit úgy érvényesítse, mint a hogy az alkotmány megkívánja, a törvények értelmében s a jogok keretén belül. Ha ez megtörténik, nem lesz többé ok a kivételes eszközök használatára.

Küzdelmünk tehát a törvény küzdelme egy hatalmi forradalom ellen, az elvek küzdelme az erőszak ellen, a nemzet jövőjének küzdelme az enyészet ellen, mely elsodorná fajunkat, ha kihalt volna belőle a jogérzet és a törvénytisztelet.

Küzdünk és küzdeni fogunk, mert a ki nem elég erős megvédeni azt, ami már meg van, annak nincs joga többért, az összességért, hazánk függetlenségeért küzdeni.

Mi nem cüggedünk; ti pedig polgártársak támogassatok, ne nyugodjunk addig, míg az ország törvényein és alkotmányán ejtett csorbát ki nem köszörüljük; nem is fogunk nyugodni, míg hazánkat be nem vezetjük a magyar függetlenség fölszentelt templomába.

Az országos függetlenségi és 48-as párt.

Kossuth Ferenc

elnök,

dr. Thaly Kálmán

alelnök,

Györy Elek

alelnök.

A „Pécsi női énekkar“ hangversenye.

— Saját tudósítónktól, —

Pécs, dec. 21.

A »Pécsi női énekkarnak« tegnap este a tornacsarnokban rendezett estélye valóban ritka művészi zeneelvezetést nyújtott a tornacsarnokot zsúfolásig megtöltő közönségnek.

A fáradhatlan és ügybuzgó rendezőségnek, melynek élén Molnár Kálmánné urnő áll, sikerült az estélyre zenei életünk két olyan kitűnő tagját közreműködésre megnyerni, mint *Christoph Tódor* a 44-ik gyalogezred zenekarának karmestere és *Preuss Adolf* ur, kinek zongora virtuozitását már amugy is eléggé ismeri a zenei életünk iránt érdeklődő közönség.

A »Pécsi női énekkar« bájos hölgytagjain kívül, a hangversenyen közreműködtek még:

Schmidt Antal dr., *Eckhardt Antal*, *Girardi József*, *Girardi István*, *Kacsarovszky József*, *Koharits N. János*, *Maletér László*, *Mitzky Mór*, *Müller Róbert*, ifj. *Némethy József*, *Niedermayer János*, *Oszwald Ferenc*, *Präger Samu*, *Tauszig Aladár*, dr. *Wallerstein Bódog*, *Wirtli János* és *Zoller Nándor* urak.

Már jóval nyolc óra előtt jöttek a vendégek. Magánfogatok, berkocsik hosszú sora lepte el a tornacsarnokhoz vezető utat, s a tömörség élénk képét nyújtotta annak az óriási érdeklődésnek, melyet városunk előkelőségei és a közönség a »Pécsi női énekkar« tegnapi estélye iránt tanúsított.

Pontban nyolc órakor kezdődött a hangverseny első száma, melyet megelőzőleg a figyelmes rendezőség *Christoph Tódor* karmester urnak egy széles nemzeti színű szalaggal díszített, gyönyörű babékoszorút nyújtott át.

E koszorúval, mely nemcsak a nagy tehetségű karmester iránti lelkes elismerés tributuma volt, a »Pécsi női énekkar« egyben bucsut vett a távozó karmestertől. A széles nemzeti színű szalagon e felirat volt látható: »*Christoph Tódornak*, a távozó karmesternek — pécsi tisztelői. 1898. december 20.«

A jeles karmester, ki nemcsak kimagasló zenei tehetsége, hanem rokonszenves lényével, is nagy kedvence a pécsi publikumnak, meghatva a csendes s mégis oly ünnepélyes bucsutól, néma ajakkal s könnyes szemekkel hajolt meg a közönség előtt, s meghatottságából látszott, hogy ő is fájó szívvel távozik körünkből.

Épen a maga csodás hangtalansága által ünnepélyessé vált bucsú actus után, Christoph karmester megfogta dirigens pálcáját s az adott jelre felhangzott a műsor első szama. Mendelsohn »Ruy Blas« nyitánya, melyet a zenekar művészi praecizitással játszott el.

Utána a »Pécsi női énekhar« Hoff Richárd karmester vezetése alatt Rheimberger Májusi napjának intermezzóját adta elő, melynek szövegét Ciglányi Béla fordította.

Midőn e művészi zenei alkotásnak utolsó akkordjai is elhangzottak, szünni nem akaró tapsvihar jutalmazta, a »Pécsi női énekhar« ifju tagjait, a nehéz feladatnak sikeres megoldásáért.

Majd Massenet: »Ouvre tes yeux bleus« és Alex. v. Fielitz: Scene aus Grillparzers »Ahnrau« dalokat énekelte Kaffka Károlynő, Benko Olga báróné, Preuss Adolf ur zongora kísérete mellett.

A bárónő csengő hangja, discret és művészi előadása valósággal elragadta a közönséget, úgy hogy engedve a viharos tapsban nyilvánuló közkívánatnak, a második dalt megismételte, melynek elhangzása után számosan üdvözölték a bárónét.

Az élvezetes műsor negyedik száma, Schumann »Zongora-hangverseny«-ének első része volt, melyet a zenekar kísérete mellett, ismert virtuozitásával játszott el Preuss Adolf ur.

Ezután Schumann »Lotosvirág« című dalát énekelte el Schmidt Antal dr., majd saját szerzeményű »A menyasszony álma« című dalt adta elő, melynek szövegét Erdélyi Zoltán írta. Az énekszámok után felhangzó óriási tapszúntéval — mely nemcsak Schmidt dr. zeneszerzői voltának, hanem melodikus fülbemésző hangja és remek előadásának is szólt — Schmidt Antal ur megtoldotta a műsort, egy saját szerzeményű, nagy érzéssel konstruált magyar dallal.

Majd ismét a női énekhar foglalta el az emelvényt. Rudolf: »A szerelem mint fülemile« című remek zenei alkotását adta elő sopran soloval, melyet Remesberger Eugénia urhölgy énekel. Utána Mathison »Tündér királyné«-ját adták elő, a zenekar kísérete mellett, sopran soloval, melyet Kaffka Károlyné Benko Olga bárónő énekel a soló minden nuaneiban tiszta csengő hanggal.

Végül Christoph Tódor ur vezetése alatt a zenekar eljátszta Liszt: »Magyar rhapsodiáját«, melynek zongora részét Preuss Adolf ur játszotta.

A művészi alkotást meglepő praecizitással adta elő a zenekar, melyet a valóban nem könnyű feladat megoldásáért, zajos és lelkes tappsal jutalmazott a közönség.

A hanéverseny után, a közreműködők a »Royal«-ban pihenték ki az est fáradalmait.

H i r e k.

Pécs, 1898. dec. 21.

Szárnyakon a városon át.

(Karácsony!)

Csak pár nap választ el bennünket a kereszténység örömnepétől, a karácsonytól.

Elérkezik a Megváltó születésének magasztos ünnepe, midőn pásztorok jövének Bethlehemből és ájtatos énekekkel áldoztak a kisdéd Jézusnak.

És jövének a három királyok, tömjént, myrhát és aranyat áldozva Neki! . . .

Az idén a családi örömnepéken nem irhatunk dérepte fákról, s a járók-kelők lábait

alatt fagyottan ropogó hórol, — de ez nem zavar bennünket a hagyományos ünneplésben. A tülelő karácsonyfák édes illata ellepi az utcákat, s karácsony napjának estéjén kigyulnak a fák apró gyertyáskái, fényárba borítva a boldog gyermekesreget, kik tapsolva ugrálják körül az asztalt, és dobogó szivecskéikkel epedve várják, a »Kriszkindli« a kis Jézuska ajándékait.

Boldog kisdéd! Édes ártatlanság! melytől mi, a nagyok, kiknek vállaira nehezedik az élet küzdelem ezer sulya, meg vagyunk fosztva.

Csak a visszaemlékezések tájon édes emléke marad meg nekünk, boldog gyermekkorunk feledhetlen reminiscenciái, melyek hatása alatt mi is gyermekké válva, szabad szívvel örülünk az örvendő kicsinyekkel.

(Billiárdozás fejjel.)

A »Royal« kávéház vendégei között van városunk aranyfiatalságának egyik tagja, ki többek között az utóbbi idők óta — szenvedélyes billiárd játékos.

S ha véletlenül olyankor téved a kávéházba, midőn minden asztal el van foglalva, akkor leül egy ablak mellé és keres magának egy asztalt, melynél különböző helyeken három vendég ül, és a legnagyobb hidegvérrel elkezd az elméleti billiárdozást a három vendég fejével, halkan maga elé morogva az esélyeket.

Tisztelettel alulírott megbátorkodtam kérdezni aranyfiatalságunk eme buzgó tagját, hogy mit méltóztatik cselekedni.

— Billiárdozom! — mondta rendithetlen nyugalommal.

?

— No igen. Nézze. Tegyük fel, hogy ez a kopasz ur ott a »piros«, aki mellette ül, az a rőt szakállu, az a »pontos« a harmadik meg — aki most a fülét vakarja, az a »tisza.« Most én elkezdek játszani. A »pontos« az enyém, tehát szépen finoman, alul fogom, úgy hogy a »pirost« jobbról találjam, egy lökés, és puff! kész a karamból!

— Mily egyszerű és mégis nagyszerű! kiáltottam fel, és kolera gyanus tünetek között megbetegedve, hagytam el a kávéházat!

(Bycikli adó.)

Meg van tehát ez is! Jövő évre, midőn az idő megengedi majd a karikázást, a bycikli sport kedvelőinek száma lényegesen meg fog csapanni, mert akkorra már meg lesz a bycikli adó. Az adóprés, mely még a köből is kifacsarja a levét, megteszi majd adó alanynyá a fényes kerekű »Helycal«-okat is, s így a jövőben már korlátlan tiszteletben fog részesülni minden byciklista, mert ha fönt látjuk ülni száguldó vasparipáján, akkor biztosra vehetjük, hogy adófizető.

(Gipsmodldria.)

Ne méltóztatassanak azt hinni, hogy tán a chinai alcsászár tisztelte meg városunkat inkognitóban becses látogatásával, és az ő fényes szájából eredt a fenti volapükszerű »nyilatkozat«, mert az a kabalisztikus mondás egy morvaországi urtól ered, ki ma délelőtt a rendőrségnél fogyatékos utazó gunyában, kényszerutlevélért esengett.

A nacionalék felvételénél nyilatkozott a fenti módon a derék ur, ki hason bajban szenved, mint színházunk fattyukomikusa, t. i. gyorsbeszédű. Arra a kérdésre, hogy hívják? azt felelte:

— Johann Nepomuk Freytag!

— Mi a foglalkozása?

Gipsmodldria!

? ? ?

Rendőrségünk, mely bizonyára látott már karón varjut, és nem is ijed meg egyhamar a maga árnyékától, megdöbbsent a szokatlan foglalkozás hallatára.

Jó darab ideig gondolkodtak a furcsa hangzású szó jelentőségén, míg végül kisütöttek, hogy mi az?

Az istenadta morvája gips figurákat csinált és csak sebesen pergő nyelve okozta, hogy a

„Gipsmodell Dreher“-ből „Gipsmodldria“ lett.

(Szagos lesz az utca.)

A »Baba« szombat esti előadásának befejezését nagyszámu publikum várta a színház előtt, midőn hirtelen olyan penetrans bűz lepte el a levegőt, hogy a várakozók megütözve, és némi orrfintorításokkal kezdték a szag okát kutatni.

Nem kellett soká keresniök, mert csakhamar megtalálták az okot, egy gypmesteri kocsi képeben, mely lázas buzgalommal tisztított egy pócegödrot, s csak úgy tizenegy óra tájban haladt tova, mialatt a kocsis, a szimbolum kedvéért, elég csinos baritonnal énekelte:

»Szagos lesz az utca, merre, merre, merre járok! . . .«

Nem lehetne tán azokat a pócegödrotket valamivel később tisztíttatni?

Vagy tüntetni akarnak, hogy van nálunk — köztisztaság is?!

Gecsi Gerő.

Napirend 1898. december hó 22-en.

Naptár: csütörtök dec. 21. — Róm. kath.: Zeno vt. — Prot.: Zeno. — Görög-kel.: (dec. 10.) Meuna. — Zsidó: Tebeth 9. — Nap két 7 óra 32 perckor; nyugszik 3 óra 54 perckor. — Hold két délben; nyugszik 2 óra 2 perckor éjjel.

Időjárás. Kikötés a központi meteorologiai intézet jelzése szerint enyhe, szellős idő várható, jelentékeny csapadék nélkül.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyén d. e. 10 órakor.

Színház: P. Márkus Emilia felléptével »Bünhődés«, dráma. itt először.

— (A pécsi jótékony nőegylet)

f. hó 26-án, azaz karácsony második ünnepén thea-délutánt rendez; ez alkalommal a tornacsarnokban, egy korona belépti díj mellett; a thea és kávé kiszolgálásáért külön 20 kr fizetendő. Műsor: 1. Rhousopoulos Rhousos, a boldogult királyné volt görög nyelvmestere felolvasást tart a királynéről. 2. Örley Flóra dalokat ad elő Farkas Sándor zenekara kíséretében. 3. Farsangi tréfás zenemű Darstól; gyermek syntonía; előadják a következő hölgyek és urak: Háromszög (Triangel) Angster Olga; kisdob Eckensberger Pelagie; kakuk: Eiser Ilonka; 4 trombita: Eckensberger Illi, Lucs Mariska, Röck Janka és Szily Terka; zongora: Buday Dezső; 2 hegedű: Keresse György és Girardy István; papagenosif: Tomcsányi. Az előadást Opris Valéria kisasszony fogja dirigálni, Girardy József ur tanítja be. A közreműködők az előadás alkalmával mind bébéknek és kis fiuknak öltöznek.

— (Munka-kiállítás.) A pécsi Katholikus Legényegylet ifjusága folyó hó 25-től január hó 2-ig az egylet helyiségében (megyeutca 22. szám) munkakiállítást rendez. A kiállításra belépti-díj 20 krajcár lesz.

— (A kioszk bérbeadása.) Az Erzsébet királyné-sétányon levő kioszk bérbeadása céljából hirdetett árlejtésre csupán egy ajánlkozó jelentkezett, Hirschfeld Samu, ki 100 frt évi bérösszeget ajánlott fel. A beérkezett ajánlat a gazdasági választmány hozzászólása után a városi közgyűlés elé kerül, mely el fogja dönteni, hogy Hirschfeld Samu pályázatát elfogadja-e, vagy pedig új árlejtést fog hirdetni.

— (A »Pécsi Kereskedelmi Ifjusági Casinó«) f. hó 31-én tartja Szylyveszter estélyét, melyre a meghívókat már szétküldötték. A műsor, melynek összeállításán a rendezőség nagy buzgalommal fáradozott, a lehető legérdekesebb, amennyiben a helyi sajtó

és a pécsi nemzeti színház előkelő tagjait e célra sikerült megnyerni. A műsor az alábbi: 1.) *Humoros felolvasás*, tartja *Krámer Elemér*, a »Pécsi Figyelő« belmunkatársa. 2.) *Dalok*. Énekli *B. Csik Irén* urnő, a pécsi nemzeti színház tagja. 3.) *Duettek és kuplék*. Előadják *Lipcsei Józsa* k. a. és *Andorffy Péter* ur, a pécsi nemzeti színház tagjai. Az énekszámokat zongorán kíséri *Békésy Ferenc* ur, a pécsi nemzeti színház karmestere. Kezdeté fél 9 órakor. A rendezőség a hölgyeket az új év beköszöntőjén még külön meglepetésben is részesíti. Kik tévedésből meghívókat nem kaptak és arra igényt tartanak, kéretnek *Fehér Mihály* urhoz (Oblath-cég) az egyesület titkárához fordulni.

— **(Tizenhárom typhus beteg.)**

Mint lapunk tegnap esti számában megírtuk, városunkban a Bálits, Makár, Tavasz és Rókus utcákban összesen tizenhárom typhus megbetegedés történt. A megbetegedettek száma tegnap óta nem szaporodott és a kórházba szállítottak állapotában változás nem állott be. A járvány eddig nem terjed. A megbetegedések száma tehát tizenhárom és nem huszonöt.

— **(Eljegyzés.)** *Kovácsfy Mimit*, *Kovácsfy Kálmán* kir. főmérnök az államépítészeti hivatal főnökeinek leányát, eljegyezte *Tripphammer Károly* Pécs szab. kir. város erdőtisztje.

— **(Splényi báró büntetése.)** *Splényi* Ödön báró rendőrtanácsos fegyelmi ügyében a főkapitány ítéletet hozott és öt kétszáz forint pénzbírságra ítélte. A megokolásban ki van emelve, hogy Splényi báró mulasztást követett el azért, hogy az *Engel féle bormintákat* a félnek kiadta, a nélkül, hogy bevarrta volna a felettes hatóság további rendelkezését. Enyhítő körülményül a főkapitány felemelti azt, hogy Splényi ez ideig hosszú szolgálata alatt fegyelmileg felelősségre nem lett vonva és hogy a jelenlegi esetben nem merült fel ellene roszhiszeműség gyanúja. Szegény Splényi báró, vajjon miből fogja megfizetni ezt az óriási bírságot?

— **(Pécs-baranyai sport egyesület)** új helyisége (Magyar Király-szálló I. em.) megnyílt s annak kényelmes berendezése minden igényeknek képes megfelelni. Ott található első sorban is a sportbeli bel-külföldi közlönyök, szakmunkák, könyvtár, a sportot érdeklődők részére a legujabb események leírása, mint pedig a szórakozásnak számos nemesítő ága, — úgy hogy a tagok, mint pedig az azok által bevezetett vendégek mindenkor otthonosan érezhetik magokat s a lehető legjobb, legkellemesebb szórakozásban részesülnek. Összejövetelek minden csütörtökön este vannak, melyek igen látogatottak s a lehető legjobban is sikerülnek. A Pécs Baranyai Sport Egyesület rövid fenállásának dacára tevékeny részt vesz a sportok ápolásában s fejlesztésében, tagjainak pedig kellemes szórakozást nyújt. Az egyesület első sorban is a tevékeny tisztikarának köszönheti eddig is sikeres működését s reméljük a jövőben annak nagyszabású kiterjedését. Eddig is kiterjed az egyesület működése a megye egész vidékére s csak gratulálni lehet eddigi sikeréhez. Jövő év január havában tartja meg az egyesület évi rendes közgyűlését, melynek keretében fontos sportdolgok fognak tárgyalatni.

— **(Tovajok a piacon.)** A mai hetivásár alkalmával, melyet szokatlan élénkített azon körülmény, hogy a mai hetivásár utolsóelőtti volt a közeledő karácsonyi ünnepek előtt, három tolvajt is csipett el a rendőrség. Az egyik *Mendl József*, foglalkozás nélküli nap-számos, aki *Rübenreiter Katalin* pécsi kofától egy kosár tojást akart elemelni. A második tolvaj *Kurz Imre* csavargó, aki *Vargha Eszter* szakácsnő zsebéből egy két forint nyolevan krajcárral terhelt pénztárcát lopott el. A szakácsnő azonban még idejekorán észrevette a lopást és így sikerült a tolvajt, ki csak nehezen tudott az embertömegeből kijutni, még mielőtt a pénzt elrejtette volna, elfogni. *Sántha György* bányatelepi foglalkozás nélküli csavargó pedig azzal vonta magára a rendőrség figyelmét, hogy *Politzer János* fazekasnak egy bögrében tartott aprópénzt akarta elemelni. Mind a három jómadár a rendőrség börtönében várja a méltó büntetést.

— **(Eltévedt kis leány.)** Ma délelőtt a Megye-utcán a járóelők egy kis leányka keserves sirására lettek figyelmesek, ki fogytékos szoknyácskában és vékony kabátban a hidegtől dideregve, sirva panasolta a kérdezősködőknek, hogy az ovodából jövet nagykendőjét melyet anyácskája kötött a nyakára a hideg szél lefujta a nyakáról. A kendőt még mielőtt a kis leány utána futhatott volna, egy öreg asszony felkapta és megszökött. A kis leány kilétére vonatkozólag csak annyit tudott mondani, hogy *Juliskának* hívják, s hogy szülei a *Vilmos-utcában* laknak. Az eltévedt kis leányt a járóelők közül egy jószívű asszony kísérte haza, szülei lakására.

— **(Ellopott husz forint.)** *Bálint István* keszűi lakos a napokban idebent járt Pécssett némi bevásárlások céljából, melyek végeztével betért a »Csillag« korcsmába, ahol néhány mulató ember társaságába került. A vig cimborák annyira megtetszettek *Bálint Istvánnak*, hogy késő estig a korcsmában felejtette magát és alaposan berugott. Csak mikor hazaért, akkor vette észre, hogy husz forinttal terhelt tárcáját ellopta valaki. Panaszt is tett az esetről azonnal a községi előljáróságnál, mely most folytatja az ügyben a nyomozást, melyet megnehezít az a körülmény, hogy *Bálint* nem emlékszik arra, hogy pénztárcáját a pécsi »Csillag« korcsmában lopták-e el, vagy pedig az uton vesztett ki a zsebéből.

— **(Tűz.)** Keszűn a napokban kigyuladt *Farkas Mihály* ottani lakos szalmafedéses háza s még mielőtt segínyt nyújthattak volna, leégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a tüzet a túl-fűtött, úgy nevezett „banya“ kemencéből kipattant zsarátnok okozta. A körülbelül 250 forintnyi kár nem térül meg, mert az épület biztosítva nem volt.

— **(Ismét a Blumné.)** *Botrányos* hírességre vergődött alak ez a *Blumné*, kiről mi is írtunk már, valahányszor csak részeg állapotban való botrányozásért a torony alá került. S most ismét beszéltet magáról *Blumné*, de ezuttal kissé komolyabb a dolog. Az elzúllott és részeges asszonyt tegnap éjjel a sétatéren találta meg a rendőrség egy pad alatt heverve, az éjji hidegtől megdermedt állapotban. Az asszony annyira el volt csigázva a hidegtől, hogy önkivületi állapotban a kórházba kellett szállítani.

— **(Ellopott pénz.)** *Bata Antal* kisasszonyfai lakos házában a napokban vakmerő betörők jártak. A szobája ablakát törték be egyik este s azon át behatolva, egy záratlan szekrény fiókjából 80 forint készpénzt elvittek. A káros feljelentésére megindították a nyomozást a tettesek után, azonban még nem tudták kilétüket kipuhatolni.

— **(A zeneértő gyerek.)** Az a zene, a mihez *Polacsek Lenhardt* ért, csak a harmonika zenéje, de hát ez is szenvedélylyé fajulhat az emberi kebelben. Ilyen szenvedélye volt a harmonikázás a fiatal *Polacsek*eknek is, kit csak az akadályozott a szenvedélye kielégítésében, hogy nem volt harmonikája. De hát a találekony fiú elgondolta, hogy nem azért van az apjának harmonikája, hogy neki ne legyen és fogta magát, azaz hogy a harmonikát s elemelte az apja lakásáról. Az apa azonban, *Polacsek Vendel*, szabolcsbányai lakos, nem egyezett bele, hogy a fia az ő tőle ellopott harmonikával elégitse ki zeneművészeti szenvedélyét és feljelentette a fiát a bíróságnál. Tehát majd ott számol le a fiú a büneért, a mire a zene iránti szenvedélye ragadta.

— **(Szabad-e jelvényt viselni?)** Most, hogy Ő Felsege jubileumi érmeit szétosztották, a budapesti »szállító urak« elárastják az országot »cirkulárisokkal«, amelyekben érmeiket és — gomblyukszalagot és rózsákat ajánlanak különböző áron. Van érem broncból, galván-aranyozással és tűz-arannyal, van szalag finom, finomabb és legfinomabb. A szalag és rózsák jelvényét képezi az éremnek, amelyet mindennapi használatra szántak a t. c. szállító urak; csak hogy Ő Felsege jubileumi érmeinek viseléséről alkotott szabályrendelete értelmében a szalagot érem nélkül nem szabad viselni. E tilalomnak az az egyszerű magyarázata, hogy könnyen tévedésekre adna alkalmat a jelvény viselése, amennyiben több magasabb rendjelnek hasonló a szalagja és gomblyuk-rózsája. A *Ferenc József*-rend rózsái éppen olyanok, mint a minöket most a katonai emlékérmekhez árulnak. A szabályzat 4. §-a világosan szól: »Pusztán a szalagot, az érem nélkül, viselni nem szabad.« Esetleges kellemtelenségek kikerülése céljából jó lesz e tilalmat tudomásul venni.

— **(A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének)** küldöttsége most járt az igazságügyi- és a kereskedelemügyi miniszteriumban, hogy a kollégialitás erkölcsi erejével igyekezzék sikerre juttatni a szövetség egyes tagjainak az ügyét. Az igazságügyi miniszteriumban *Gallovich Jenő* pécsi hirlapíró ügyében járt, ki halmozott párbaj-vétségekért egy évi államfogházra van elítélve s büntetését most karácsonykor kellene megkezdenie. *Vörösmarty* államtitkár igen szívélyesen fogadta a küldöttséget, az előadottak alapján kilátásba helyezte a kegyelmi kérvény kedvező utra való terelését. A kereskedelemügyi miniszteriumban *Schmidt* államtitkár fogadta a küldöttséget, kik e helyen azon vidéki hirlapírók vasuti jegye érdekében tettek lépést, akik kedvezményes bérletjegyek birtokában nincsenek. Azt kérte nevezetesen a küldöttség, hogy esetről-esetre benyújtandó kérvényeknél fogadja el a miniszterium a szövetségi tagságot igazolásul. Az államtitkár nagy jóakarattal nyilatkozott a kérelem tárgyában kérte a szövetséget, hogy le-

gyen a kívánt módon segélyére az ellenőrzésben s hangsúlyozta, hogy e mellett is csak a miniszter diszkrecionális jogának alkalmazásával történhetik meg esetenként a döntés.

— **(Feltört pénzeszekrény.)** Tóth Lajos tengődi lakos házában a vendégszobában álló pénzeszekrényt feltörték és abból ötven forintot elloptak. A gyanu a káros rokonnára, Tóth Sándorra irányul, a ki egyedül volt a szobában és még aznap nagyot mulatott egy közeli falu korcsmájában. Az tehát a gyanu, hogy ő törte fel a rokona pénzeszekrényét s emelte el belőle az ötven forintot. Hogy ez mennyiben való, azt a megindított bírói vizsgálat fogja megállapítani.

— **(Véghetetlen türelmes.)** A Vigadó egy nagy asztalánál türelemről volt előadás. Ki milyen türelmes és ki milyen próbáját tudta már annak adni az életben. Az agglegények nagy igyekezettel iparkodtak egymást tullicitálni. Egyszer aztán egy nős ember kér szót:

— Ez mind semmi — monda — az én türelmemhez képest.

— Na, mi a próbája? — hangzott feleléje a kérdés.

— Elég, ha annyit mondok, hogy nőm szenvedélyes zongorázó.

— Na! És ez neked átok? Ez ugyan nem olyan ritkaság, ezt sok ember tűri a földön.

— Igen ám, de — az anyósom énekel hozzá.

A pálma az övé lett.

— **(A város egészségügyi bizottsága)** ma délután három órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében. Majorossy Imre polgármester elnökle alatt jelen voltak Cirer Elek dr. tiszti főorvos, Rauch János főmérnök, Ludvigh Ferenc dr. tiszti orvos, Vaszary Gyula főkapitány, Pataky Lucidus irgalmasrendi főorvos, Bokor Emil dr., Sipőc István és Göbel Kálmán gyógyszerészek, Schwartz Frigyes dr., Johann Béla dr., Löwy Lipót dr., Horváth Géza s a katonarvosi karból Marek Vencel főtörzsorvos, Hrabécy István és Scholtz ezredorvosok stb. Majorossy Imre polgármester megnyitván az ülést, Cirer Elek dr. tiszti főorvos terjesztette elő a tegnapi lapunkban megírt s az e héten konstatált tifusz-megbetegedésekről szóló jelentését. A jelentés sem említ számot, csak azt mondja, hogy a nehezebb betegek, s akik otthon nem ápolhatók, a kórházba szállítottak; míg a könnyebb betegek otthon ápolatnak. A megbetegedések elseje egy öt éves gyermek volt a kistrókus-utcában, ugyanott történt a második és harmadik eset is. A megbetegedések helyi jellegűek s járványnak nem nevezhetők és sporadikus voltak is bizonyítja, hogy az egyugyanazon kistrókus-közkut vizét élvezők között a viz okozta a tifusz felleptét. Elsőnek a jelentéshez Horváth Géza szólt, a ki rámutatott arra, hogy a bálicsi viz a rókusi vízforrással a földrétegek között átszüremlés folytán érintkezvén, a bálicsi völgy közepén a szőlőkben lerakott nagymennyiségű trágya fertőző anyagait az esőviz leviszi a talajba s a fertőzést ez okozza. Majorossy Imre szerint kérdés, hogy a bálicsi viz kapcsolatos-e a rókusival. Most a főfigyelem a rókusi forrás megvizsgálására fordítandó, mert minden jel arra mutat, hogy a rossz vezeték okozta a fertőzést, azért a kistrókus forrás elzárandó és a népnek a tettyei viz vezetendő be hidrások

segélyével. Horváth Géza által felvetett kérdéshez hozzászóltak aztán Löwy Lipót, ki javasolja, hogy a kis forrás és vezeték kaszáltsassék s a viz új zárt kamrában gyűjtetvén össze, áthatlan vezetéken vezettessék fel. Cirer Elek dr. szerint a rókusi vízben trágyafertőzés folytan előállt vitratokat is találtak. Ezért a pöcegödrök áthatlan falazattal veendő körüli, úgyszintén az árnyékszékek is. Rauch János főmérnök is helyesli ezt s általában a szakvélemények alapján a bizottság elfogadta a tifusz felleptének okául, hogy a rókusi kisforrás vezetéke rossz lévén, azon át szivárgott fertőző anyagok okozták a sporadikus megbetegedéseket. A tárgyhöz hozzászóltak Hrabécy István és Scholtz ezredorvosok is s végül a bizottság határozatilag kimondta, hogy a kistrókus viz-vezetéket felszedeti s a tettyei vizet bocsájtja addig használatra. Teljesen új, áthatlan csövek fektetendők le s a kistrókus viz újra foglalandó vízhatlan tartályba, mert a nagy rókusi forrás, melyből a hadapródiskola nyeri vizét, így van ellátva s az teljesen tiszta és fertőtlen. Kellő fertőtlenítésről a hatóság hivatalból gondoskodik ott, a hol beteg van s élelmi cikk, különösen tej árulása ilyen házaknál eltiltatik. Az ülés ezzel félöt óra után véget ért.

Családi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. dec. 21.

Vörösmarton négy évvel ezelőtt halt meg Kelemen Sándor, ottani földmives felesége. A férfi még csak harmincöt éves volt, hát nem sokáig bírta az özvegységet. Azonban nem ő vitt asszonyt a házhoz, hanem ő ment egy asszonyt házába, a ki apjával és anyjával lakott. Siba Máriának hívták a szemrevaló me-

f
z
a
n
h
a
k
e
A.
tá
ki
lő
dül
vé
tő
sz
ko
az
ne
ko
az
sz
ta
v
f
j
i
s
c
f

Or-
most
műgyi
kölcsi
wetség
i mi-
lapiró
gekért
inteté-
zdenie.
ogadta
átásba
ra való
umban
tettek,
ti jegye
ményes
t kérte
l-esetre
minisz-
sul. Az
ott a ké-
nyogy le-

nyecskét, kinek Kelemen az „embere” lett és élt is vele meglehetősen három esztendőig.

Annyira meglehetősen és egyetértőleg, hogy ma az ember az asszonyt, sőt az anyósával együtt a pécsi kir. törvényszék előtt állt, szándékos emberöléssel vádolva.

Ennek pedig az előzményei a következők:

Suba Mária apja, Suba József, házsártos, veszekedő természetű ember volt. Többet kórt a korcsmában, mint otthon s csak élte a felesége, meg a lánya emberének a keresetét. És ha egyik nap dolgozott is valamicskét a Kelemen Sándor szőlőjében, másnap már a korcsmában pihente ki fáradságát; ha egy kocsi trágyát ki is szállított a szőlőbe, a másik kocsit már eladta és az árát elitta. Mindazonáltal a veje nem veszekedett vele; legfeljebb akkor szólt rá, ha az asszonyokat kellett védelmeznie előle.

Az öreg Suba végre is a nyáron ott hagyta a házat. Beállt kukoricacsösznek; hanem azért élelmiszert hazulról hordott ki magának, a bért pedig, a mit kapott, elkorcsmázta. S mivel a veje azzal fenyegette, hogy bejárja a gazdákat a legközelebbi fizetés előtt s ő veszi fel a pénzt, hadd vegyen abból élelmet magának, ha enni akar, — nagyon megdühösödött rá és azt beszélte, hogy vagy agyonlővi, vagy leüti, de meg kell halnia!

Julius közepén egyszer hazament az öreg s a Kelemenék kis lányát felrugta nagy kegyetlenül, feleségét pedig fejszével akarta agyonverni s úgy kergette végig a falun.

Ezt tudva Kelemen Sándor, most már jobban vigyázott, nehogy az öreg akkor menjen haza, mikor ő nincs otthon és még valóban gyilkosa legyen családjának. Mert Suba József azzal is gyanúsította a vejét, hogy a feleségével is szerelmi viszonyt folytat s ezért halállal fenyegette őket.

Augusztus 18-án Kelemen az ő asszonyával kocsin a rétre ment gyűjteni. Az uton találkozott az apósával s erre ő is leszállt a kocsirol s kerülő uton hamarabb hazaért, mint az öreg. Otthon megmondta az anyósának, hogy jön az ura és figyelmeztette, hogy ha veszekedni kezd, ne adjon neki kenyeret, hanem csukja ki a házból. Ő maga erre a közeli szőlőben a présházba ment s ott várta, mi fog történni, mert az anyósa azt mondta neki, hogy ő neki kellene az öreget megregulázni, mert ő férfi és elbir vele banni.

A présházból azután akkor látta az öreget, mikor az már a házból visszafelé ment s vitt magával egy fazék zsirt s egy zacskó lisztet. Ekkor elébe állt s megkérdezte tőle, hogy ez már mindig így megy? A pénzt elkorcsmázza az öreg és az élelmet hazulról elhordogatja?

Suba József erre dühre gerjedt és éktelen káromkodások között a zsebében kezdett kotorászni. Kelemen azt hitte, hogy revolvert vagy kést ránt elő s felkapott egy kezeügyébe eső vastag rudat.

— Üss meg, de keresztül szúrlak!

Kiáltott rá az öreg és kést rántva, feléje rohant. Kelemen Sándor erre csakugyan megütötte az öreget.

— Úgy vágtam halántékon, hogy menten összerogyott.

Szól a bírák előtt a gyilkos.

— És nyomban meg is halt, konstatálja a tárgyalást vezető Göbel Gyula, törvényszéki bíró.

Kelemen erre megijedt. Szaladt vizért a házba, hogy majd felloccsolja az öreget; de anyósát már nem találta otthon. Az öreget, a ki már nem mozgott, erre felvette s betette a pincegádba s maga kiment a rétre.

— No, mit végeztél az öreggel? Kérdezte a felesége és a gyűjtő emberek; de ő

azt felelte, hogy nem ment haza az öreg, bizonyosan megint korcsmázik.

Este aztán megkérdezte otthon az anyósát, hogy hol van az öreg?

— Hát ott van, a hová tetted. Megdöglött az már régen!

Kelemen erre látva, hogy az anyósa mindent tud, fel akarta magát jelenteni a csendőrségnél. Anyósa azonban lebeszélte erről s felbízta, hogy a holttestet vigye ki a Dunához, kössön rá követ s dobja a vízbe, hogy soha fel se kerüljön. A kalapját, kabátját és fokosát pedig akasztza egy fűzfára s majd azt hiszik az emberek, hogy az öreg öngyilkos lett.

— Így megmenekszel az életed fogytáig tartó börtöntől; én meg egy rossz embertől!

Szól az asszony s Kelemen Sándor követte is a tanácsát. Éjjel kocsin kivitte Suba József hulláját a Dunához, követ kötött rá s beledobta a vízbe. Kalapját, fokosát, kabátját pedig egy fűzfára akasztotta.

Ott találták meg másnap azokat s ez volt a büntett felderítője is. Mert a tájéknak megfelelőleg felkutatták a Duna vizét s meg is találták Suba József hulláját, derekán a kötéltre kötött téglával, halántékán a halálhozó sebbel.

Ezért álltak ma a családi dráma hősei a törvényszék előtt, hogy a megtartott végtárgyalás után elvegyék büntetésüket. Kelemen Sándor mint gyilkos; özvegy Suba Józsefné és Suba Mária pedig, mint bűnrészesek.

Ítélethozatalra azonban nem került a sor, mert a községi előljárástól Kelemen előéletére vonatkozólag egy oly irat érkezett be, mely szerint az már emberölés és pénzhamisítás miatt négy évi börtönbüntetésre lett volna elítélve, a mit ő kihallgatása alkalmával nem vallott be.

Minthogy ez a büntetés kiszabásánál je-

bileumi
ndelete
m sza-
rű ma-
adna
n több
agja és
nd ró-
most a
abályzat
zalagot,
Esetle-
ából jó

k Or-
ge most
lemügyi
erkölcsi
zövetség
gyi mi-
hirlapiró
ségekért
bünteté-
rezdenie.
fogadta
kilátásba
utra való
eriumban
ldöttek,
suti jegye
ezményes
Azt kérte
röl-esetre
a minisz-
ásul. Az
zott a ké-
hogy le-

lentékenyen tekintetbe jövő körülmény, a törvényszék addig, míg erre nézve határozott felvilágosítások lesznek beszerezhetők, a tárgyalást elnapolta, másod és harmadrendű vádlottakat illetőleg azonban, — minthogy azok csak bűnrészességgel vannak vádolva, — a kir. ügyész azt indítványozta, hogy egyelőre szabadlábra helyeztessenek, mely indítványát a bíróság el is fogadta.

Művészet, irodalom.

○ **Márkus Emilia Pécssett.** Ünnepek virradtak a pécsi nemzeti színházra, olyan ünnepek, a minőknek az új színház még nem volt tanuja. *Márkus Emiliát*, ezt az Istentől ihletett nagy művésznőjét az első magyar színpadnak tiszteljük vendégül s gyönyörködünk, lelkesülünk nagy alkotásain, melyeknek egyik legnagyobbját mutatta be tegnap Eche-garay »Folt, a mely tisztit« című drámájának Matildejében. Nem tartjuk föladatunknak Márkus Emilia művészetéről kritikus méltatásba bocsátkozni, hisz közönségünk ismeri azt már a fővárosi sajtóból, sőt legtöbben személyes tapasztalásból, mert vidéki ember alig mulasztja el a fővárosban időzése alatt fölkeresni a művésznő otthonát, a fővárosi nemzeti színházat s mindig szerencsésének tartja, ha ott Márkus Emiliának, ez intézet előrendű csillagának művészetében gyönyörködhetik. Itt csupán arra szoritkozunk, hogy számot adjunk arról a hatásról, a melyet Márkus Emilia tegnapi alakítása közönségünknek keltett.

Matilde szerepének alakítása, a mely a fővárosban annak idején annyira elragadta a közönséget, hogy kifogták a művésznő kocsi-jából a lovakat s diadalmenetben kísérték lakására, nálunk is oly hatást idézett elő, a mely fölülmul mindent, a mit eddig művészi alakítással szemben Pécssett tapasztalni alkalmunk volt. Nem csupán, sőt nem is első sorban azokat a zajos és lelkes ovációkat értjük ez alatt, a melyek minden fölvonás után, sőt nyílt színen is orkászzerűleg fölhangzottak, hanem inkább azt a varázsszerű elragadtatást, a mely a házat minden zugában megtöltő előkelő közönséget a szó legteljesebb értelmében együttérzésre kényszerítette a művésznővel. Annyira átérezte ő szerepének minden indulatát, s ennek olyan mesterkéletlen, természetes kifejezést adott, hogy a közönség vele tépelődött, vele sirt, vele háborgott a nemes indulatok egész skáláján keresztül. S ez a művész igazi diadala, mikor látja, hogy a hallgatóság százai visszafojtott lélekzettel lesik minden szavát, minden mozdulatát s ott látja arcaikon, mint egy hű tükörben, visszatükröződni az érzelmeknek minden árnyalatát, a melyeknek tolmácsolását a költő ő rá bízta. S mikor szavai elhangzottak, akkor kitört mintegy az ígézet alól fölszabadulva a közönség tetszésvihara mindinkább fokozódó erővel s a tapsnak, kihívásnak, éljenzésnek alig akart vége szakadni.

A darab többi szereplőiről alig mondhatunk nagyobb dicséretet, mintha konstataljuk, hogy összhangzó keretet szolgáltatnak a nagy művésznő alakításához, bár itt-ott a készületlenség némi nyomai érezhetők is voltak, de ezt is talán inkább csak a vendégművésznő tökéletessége tette észrevehetővé.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december hó 21-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén a napirend előtt *Fejérváry Géza* báró honvédelmi miniszter felszólalt és *Polónyi Géza* tegnapi beszédére célozván, kérte, hogy ne vonják bele a vitába honvédséget. *A honvédség mindig hű marad esküjéhez.*

A napirendhez az első szónok *Bartha Ödön* volt. Folytonos tetszésben fejtegette *Tisza Kálmán* alkotmányellenes attentatumát. *Tisza*

Kálmán fölbujtó, a többi bűnsegéd. *Kilátásba helyezte a vád alá helyezést. Az attentatumra a törvény öt évi fegyházat ró.* De nemcsak egy bűnbak kell, hanem valamennyi aláíró felelős. Ráolvassa *Tiszára* a hetvenes években a kisebbség jogairól írt röpiratát. Pártolja *Kossuth Ferenc* javaslatát.

Polónyi Géza feleli *Fejérváry* miniszternek, hogy nem akarta a vitába belevonni a honvédséget, csak az exlex esetre hozta szóba a honvédség esküjét. Kéri *Fejérváryt*, hasson oda, hogy ez az állapot ne következék be.

Erre *Madarász József* elnök öt percnyi szünetet adott, mely után *Hieronymi Károly* kérde, hogy tisztán az ellenzék-e az oka a helyzetnek? (*Tetszés balon.*) A törvény ezt mondja: Fölhatalmazás nélkül adót szedni nem lehet. A ki ezt megsérti, alkotmányunkat megintatja. (*Nagy tetszés.*) Meglehet, hogy lesznek megyék, hol egy darabig fizetnek; de lesznek, hol megtagadják az adófizetést s erőszakot kell majd alkalmazni. Ha az országgyűlést elnapolják, akkor az a vékony lepel is elszakad, mely állapotainkat elfedi. Az abszolutizmus teljes meztelenségében fog majd jelentkezni. (*Nagy mozgás.*) Nem látja a kormányon azt az embert, kiért ilyen sérelmet kelljen elkövetni. *Itt csak Bánffy lemondása segít.*

Hieronymi után *Gajáry Ödön* kezdett beszélni. *Bánffy* miniszterelnök az elnöki emelvény előtt állott. Erre óriási zajban kiáltották neki balról:

— Helyre! helyre! Ki vele!

Az elnök mindkét oldalt felszólítja, hogy menjenek helyükre. Percekig éljenzés balról. *Bánffy* erre kimegy; *Gajáry* folytonos zajban tovább beszél.

Gajáry végre befejezvé beszédét, *Madarász* elnök indítványozta, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából szombaton, vasárnap és hétfőn ne legyen ülés, mi nagy ellentmondással találkozott a baloldalon.

Polónyi szerdáig kéri kiterjesztetni a karácsonyi szünetet, a mi meg jobbról keltett ellentmondást.

Buzáth Ferenc péntektől szerdáig indítványoz szünetet, ami még zajosabb ellentmondásra ingerelte a kormánypartot.

Polónyi (ingerülten): Hát jó, ne legyen semmi szünet. (Felkiáltások jobbról: ugy is jó!)

A nagy zajban többen is akarnak szólni, mire husz képviselő által aláírt ívet adnak át az elnöknek, melynek értelmében *Madarász* a vitát holnapra halasztotta.

Tisza István óriási zajban a házszabályokhoz kér szót s azt vitatja, hogy az elnöknek csak akkor van joga a vitát másnapra halasztani, ha valamely felszólaló azt kéri.

Madarász elnök (a házszabályokra ütve): amit kimondtam, amellet megállok!

Az elnöknek ezt a kijelentését balról tapsal és nagy éljenzéssel fogadtak s még ülés után is folyt a hangos vita a folyosókon az elnök eljárása mellett és ellene.

TÁVIRATOK.

— **Kormánypartii gyűlés a fővárosban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A vasárnapi kormányellenes népgyűlés hatásának ellensúlyozására a kormány ellentüntetést rendelt meg, minek folytán a Tenczerek és Morzsányiak f. hó 22-ikére a Vigadóba gyűlést hívtak egybe, hogy bizalmat szavazzon a kormánynak. Hogy ne csak a berendelt hivatalnokok legyenek jelen, *meghívták a gyűlésre az egyetemi ifjúságot is, de azok a meghívást megbotránkozva visszautasították.*

— **A rajkszráthot elnapolták.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A rajkszráthot január hó 17-ig elnapolták.

— **Éhínség az örmények között.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az örmény patriárka a szultánhoz fordult segítségért a Van, Tiflisz és Diarbekir villajetekben pusztító éhínség enyhítésére.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTEE GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

HIRDETÉSEK.

13103. sz. **Árverési hirdetmény.**
tlkv. 1898.

A pécsi kir. törvszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hetey Sámuel pécsi lakos végrehajthatónak, Hartung János végrehajtást szenvedő ellen 37 forint 57 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék és a pécsi kir. bíróság területén lévő. Püspök-Bogád község határában fekvő s a püspök-bogádi 84. sz. betétben felvett A. I. 1—4. rndsz. 705, 706, 707, 708. hrz. számú ingatlanoknak haszonvételére és a 145. számú malomház felülepítményre 876 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 24-ik napján d. e. 9 órakor Püspök-Bogád község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 87 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez betenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 176.§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécssett, 1898. évi október hó 12-én.
A kir. törvszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác,
kir. törvszéki bíró.

 Szép csemege-szöllő

kilónként 50 krajcárért
kapható

Jankovits Hugó-nál

Pécssett, Vásár-tér 6. sz.

Karancs

községi hitelszövetkezet

1898. december 29-én

d. e. 11 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend: 1. A felügyelő bizottság 2 tagjának választása.

Kelt Karancson, 1898. december 18.

Az igazgatóság.

Remek

karácsonyfa-díszítmények

óriási választékban; valamint kizárólag legfinomabb

cukrász-készítmények,

u. m.: **uj Mignon és egyéb dessert-sütemények**, nemkülönben a **legujabb torta-különlegességek és tea-sütemények** stb. kaphatók a

Cafisch - cukrászdában

PÉCSETT, Király-utca

a segélyző egyleti palotának átellenében.

3074. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Missetics Teréz karancsi lakos végrehajthatónak, özv. Bangó Istvánné szül. Kovács Éva t. és t. gyámja által képv. kisk. Bangó Julia és Bangó Mária hg.-szöllősi lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 50 frt tőke és jár. iránti végrehajtás ügyében az árv. a dárdai kir. járásbiróság területén lévő, Hg.-Szöllős községben a 95. sz. tjkvben felvett 125. hrsz. 98. házszámú, 1730, 1523/104, 1983/112, 1983/159, 822/b, 1549/b. hrsz. ingatlanból kiskorukat illető $\frac{2}{3}$ részre 1656 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 9. napján d. e. 10 órakor Hg.-Szöllős községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 165 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-czikk 42. §. a. jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál. 1898. évi augusztus hó 31-én.

Székács,
kir. albiró.

13270. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hetey Samuel pécsi püspök és Kriszpacher Nándor végrehajthatóknak Kajdi Ignác h.-hetényi lakos végrehajtást szenvedő elleni 33 frt 60 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. jbiróság területén levő, Hosszu-Hetény község határában fekvő, a hosszu-hetényi 370. sz. betétben felvett 13. hrsz. 262. ö. i. sz. malomház fölülépítményre és 12. hrsz. kert haszonélvezetére 406 frt becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 12. napján d. e. 9 órakor H.-Hetény község jegyzői irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi október hó 14-én. A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Bogyay Pongrác,
kir. törvényszéki bíró.

13104. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécsegyházmegyei alapítványi hivatal végrehajthatónak, Lendl Antónia végrehajtást szenvedő elleni 595 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbiróság területén levő és Pécs szab. kir. város határában fekvő s a pécsi 2690. számú betétben felvett $\frac{1}{2}$ 2716. hrsz. számú lakház és udvarra Klimó-utca 25. és Árpád-utca 20. szám alatt 1800 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi január hó 16-ik napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 180 frt készpénzben, vagy az 1881. november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi október hó 13-ik napján. A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác,
kir. tszéki bíró.

Hirdetések jutányos áron kiadhatóvatalunkban vétetnek föl.

Legolosóbb és legozélszerűbb

karácsonyi ajándék

egy

Ujságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezelőség 20%
levonással kívánatra készpénzben vissza-
váltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül
mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás visszavonhatatlanul már jövő hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz

Ullmann M. Károly főelárusító
és **Baranyamegyei hitelintézet, Pécs.**